

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
„Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció
Az egységes piac megfigyelőközpontja

A SZOLGÁLTATÁSI IRÁNYELV HATÁSA AZ ÉPÍTŐIPARRA

JELENTÉS

TARTALOMJEGYZÉK

	ELŐSZÓ	3
1.	A LEGFONTOSABB MEGÁLLAPÍTÁSOK	4
2.	MEGÁLLAPÍTÁSOK ÉS AJÁNLÁSOK	4
	MELLÉKLET	19
	CÉLKITŰZÉSEK ÉS MÓDSZERTAN	19
	AZ IRÁNYELVEK DIÓHÉJBAN	19
	A SZOLGÁLTATÁSI IRÁNYELV	20
	A MUNKAVÁLLALÓK KIKÜLDETÉSÉRŐL SZÓLÓ IRÁNYELV	20
	AZ ÉRVÉNYESÍTÉSÉRŐL SZÓLÓ IRÁNYELV	21
	AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG VÉLEMÉNYE AZ IRÁNYELVEKRŐL	22

ELŐSZÓ

A belső piaci szolgáltatások liberalizálásáról szóló **szolgáltatási irányelv** (2006/123/EK, 2006. december 12.) jelentősen befolyásolta a határokon átnyúló mobilitás számos aspektusát. Valószínűleg ez volt az EU közelmúltbeli történetének az egyik leginkább vitatott lépése, ugyanis heves, érzelmek fűtötte vitát váltott ki a nagyközönség és a szociális partnerek körében. **A munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelv** (1996/71/EK), amelyet a kelet- és közép-európai bővítés előtt fogadtak el, szervesen kapcsolódik a szolgáltatásnyújtáshoz. Ez különösen igaz az építőiparban. Egyrészt a válság kontextusában mindkét irányelv aggályokat vetett fel és megbélyegezte a „munkaerőt exportáló” tagállamokból kiinduló mobilitást („Elveszik a munkahelyeinket.”). Másrészt az újabb bővítési forduló sokszínűséget, új kihívásokat és új lehetőségeket hoztak az egységes piacon. Azonban továbbra is az egységes piac szociális dimenziójának – az európai szociális modellnek – kell az Európai Unió identitásának alapját adnia.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (a továbbiakban: EGSZB) az **„Egy polgárközpontúbb és emberközelibb belső piaci politika kialakítása”** című véleményében¹ kifejti, hogy „a szolgáltatási szektor(...) általában (az, ahol) belső piac megvalósításában megmutatkozó deficit (...) a legsúlyosabb, miközben pontosan itt van a legnagyobb szükség az innovációra, nemcsak az intézkedések, hanem az alkalmazandó eszközök tekintetében is”.

Az egységes piac megfigyelőközpontját (SMO) 1994-ben hozták létre az EGSZB kereteiben, az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság támogatásával. Feladata az egységes piac működésének az elemzése, a problémák és az akadályok meghatározása, és megoldások javaslata a civil társadalom szemszögéből, jelen esetben különösen annak távlatában, hogy a 2014. májusi európai választások előtt közzétegye következtetéseit.

¹ Az EGSZB 466/2012. sz. véleménye, [HL C 143., 2012.5.22., 17. o.](#)

1. A LEGFONTOSABB MEGÁLLAPÍTÁSOK

Az EU-ban a kölcsönös elismerést fokozatosan és piaconként kellene megvalósítani. A csalásokat elkövető nemzetközi hálózatok elleni küzdelem koherens, EU-szerte érvényes stratégiája kedvező hatással lenne általában véve a társadalomra, különösen pedig az építőiparra. Sürgőssé vált, hogy megállapodás szülessen európai szintű közös definíciókról – ez különösen a régi keletű problémák megoldása szempontjából kihívás. E célkitűzés eléréséhez számos lépésre van szükség: európai minimumkövetelményekre a felügyeleti szervek számára, az adózási és szociális fogalmak európai gyűjteményére és európai társadalombiztosítási azonosító jel elfogadására. A kihívásokat nem lehet megválaszolni erőteljes intézmények, vezetés és megfelelő végrehajtás, valamint homogén szociális jogszabályok nélkül.

Az építőipari ágazatra vonatkozóan az érintett civil társadalmi szervezetek hozzájárulásai alapján a következő 10 legfontosabb megállapítást emelhetjük ki:

- 1 A célország elvét teljes körűen kellene alkalmazni.²
- 2 A versenyt a minőségre és az egyenlő versenyfeltételekre kell alapozni, nem pedig a „szociális dömpingre”.
- 3 Az egységes piaci szabályokat megfelelően és teljes körűen kell átültetni és végrehajtani.³
- 4 A valóban közös megközelítés és koherencia érdekében közös koncepciók és definíciók szükségesek.
- 5 Kulcsfontosságú a nemzeti hatóságok közötti eredményes és hatékony együttműködés.
- 6 Az európai szociális modell megőrzése létfontosságú a nyilvános támogatás és elfogadottság érdekében.
- 7 A kártyarendszer praktikus és kivitelezhető lehetőséget nyit a jobb ellenőrzésre.
- 8 Szilárd intézmények és megfelelő határozottság a szabályok alkalmazása és az ellenőrzések elvégzése során,⁴ továbbá súlyosabb büntetések.
- 9 Az állami hatóságok és a szociális partnerek között valódi együttműködés jó kormányzást jelent.
- 10 A szubszidiaritás elvét kell alkalmazni, hogy a tagállamok saját ellenőrzési eszközöket használhassanak.

2. MEGÁLLAPÍTÁSOK ÉS AJÁNLÁSOK

A következő kivonat felsorolja a problémákat és a hiányosságokat (megállapítások), valamint a lehetséges megoldásokat (ajánlások). A táblázatok két oldalának tartalma nem mindig egyezik.

² Ennek az elvnek az alkalmazásához jogszabály-módosításra van szükség.

³ A nemzeti hatóságoktól a helyi társadalmi-gazdasági szereplőkhig. Helyes alkalmazás esetén a két irányelv egymást erősítene.

⁴ A kipellengérezés elvétől (önszabályozás, ágazati magatartási kódexek) kezdve a büntetőeljárásig és a piaci kizárásig. A jobbiztonság alapvető fontosságú.

SHORTCOMINGS (FINDINGS)	PROPOSED SOLUTIONS (RECOMMENDATIONS)
HEADING	
ITEM RELATED TO THE SERVICES DIRECTIVE	
Shortcomings, problems and obstacles highlighted by the various interlocutors in interviews, meetings and publications (12)	Proposals to remedy shortcomings, problems and obstacles
ITEM RELATED TO THE POSTING OF WORKERS DIRECTIVE	
Shortcomings, problems and obstacles highlighted by the various interlocutors in interviews, meetings and publications	Proposals to remedy shortcomings, problems and obstacles (34)

Source (page of the staff working paper where the statement is taken from)

A „Megállapítások és ajánlások” kivonatának struktúrája.⁵

HIÁNYOSSÁGOK (MEGÁLLAPÍTÁSOK)	JAVASOLT MEGOLDÁSOK (AJÁNLÁSOK)
ADMINISZTRÁCIÓ	
A1-ES NYOMTATVÁNY⁶	
Az A1-es nyomtatványok csalásra adnak lehetőséget. A származás szerinti tagállamok nem ellenőrzik az A1-es nyomtatványon szereplő adatokat, illetve a célországokban való felhasználásukat. (32)	Az ellenőrzött A1-es nyomtatványokat a munka megkezdése előtt kell leadni. Össze kell kapcsolni a kártyarendszerrel.
Az A1-es nyomtatványok jelentős száma hamisított vagy hibát tartalmaz és ellenőrzés nélkül kerül ki. (99)	A foglalkoztatási státusz meghatározását a munkavégzés szerinti ország jogi felelősségi körébe kellene utalni. Ennek kell meghatároznia, hogy lehet-e következtetni a munkakörülményekből és a szerződéses feltételekből a megfelelésre/ellenőrzésre. A kártyarendszer hasznos eszköz lehetne a csalások kockázatának kezeléséhez.
BEJELENTÉS	
A be nem jelentett külföldi munkavállalók 45%-a az építőiparban dolgozik. (34)	Biztosítani kell, hogy az előzetes bejelentési rendszerrel nem rendelkező 10 tagállam bevezessen ilyen rendszert, hogy ... (32)
Nem minden tagállamban létezik a kiküldetést megelőző bejelentés rendszere. (36)	...a tevékenység bejelentésére bárhol sor kerülhessen.
Megfelelőnek tűnő bejelentések kettős könyvelést rejthetnek.	A bejelentést elektronikus úton kell megtenni.
JOGI ÉS INTÉZMÉNYI KERET	
Az ellenőrzések jogi és intézményi keretei korlátozottak. Más szóval, elképzelhető-e, hogy a jelenlegi jogi és intézményi kereteken belül meg lehet oldani a (többek között az ellenőrzésekhez, adatvédelemhez, az EU szociális dimenziójához kapcsolódó) problémákat?	

⁵ Az Európai Bizottság szolgálati munkadokumentuma: <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.events-and-activities-services-directive>. Az oldalszám hiánya azt jelzi, hogy a megállapítás a válaszadókkal folytatott vita során hangzott el.

⁶ Az A1-es nyomtatvány igazolja a kiküldött munkavállaló szociális járulékfizetési státuszát (http://europa.eu/youreurope/citizens/work/social-security-forms/index_hu.htm).

KÁRTYARENSZER⁷	
<p>Az adatvédelem kérdése problematikusnak tűnik (vagy mindenesetre egy ördögi kör), mivel akadályozhatja a hozzáférést bizonyos információkhoz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a kártya nem akadályozza meg a csalást, például a hamisítást vagy a másolást (de megnehezíti azt), - korlátozott számú előnnyel bír, ugyanis számos kiküldött munkavállaló nagyon rövid idejű szerződéssel rendelkezik, - számítógépes bejelentést tesz szükségessé, ám a bejelentőívek csupán papírformában léteznek,⁸ - a tagállamokban létező kártyarendszerek eltérő célokat követnek. (35) 	<p>A személyi igazolvány vagy az útlevél használata praktikus és kivitelezhető tartalékmegoldásnak bizonyulhatna, lehetővé téve az illetékes hatóságoknak az ellenőrzések elvégzését. (38)</p> <p>A kártya konkrétan meghatározott, egységes információkat tartalmazhatna. Egyéb információk fakultatívak lennének, mint például a kártyatulajdonos szakképesítései. (43)</p> <p>Lényeges a (kártya)rendszerek határon átívelő kölcsönös átjárhatósága.</p> <p>A közlekedéslámpa-elv alkalmazása.</p>

EGYÜTTMŰKÖDÉS	
A BELSŐ PIACI PROBLÉMAMEGOLDÓ HÁLÓZAT (SOLVIT)	
<p>A SOLVIT hálózat kihasználatlan.⁹ (78)</p>	<p>Több emberi és anyagi erőforrásra van szükség.</p> <p>Jobb kommunikáció és tájékoztatás (beleértve a multiplikátorokat és a médiát).</p>
BELSŐ PIACI INFORMÁCIÓS RENDSZER (IMI)	
<p>A belső piaci információs rendszer valószínűleg nincs megfelelően kihasználva. (75)</p>	<p>A belső piaci információs rendszer jobb kihasználása a gyorsabb és hatékonyabb kommunikáció érdekében.¹⁰</p>
EGYABLAKOS ÜGYINTÉZÉSI PONTOK¹¹	
<p>Az egyablakos ügyintézési pontok kihasználatlanok, kevésbé ismertek és elégtelen a tájékoztatás az egyablakos ügyintézési pontokkal való kapcsolatfelvétel módjáról. (46)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hasznos lenne egy egységes uniós portál (amelynek segítségével potenciális megoldásokat lehetne találni olyan problémákra, amelyek a kompetenciák és a megközelítések – különösen a munkahelyi egészséget és biztonságot illetően – vagy a normák – például olyan technikai eszközökre vonatkozóan, mint a daruk, nagy építőipari gépek, továbbá a honosítás, licencek stb. tekintetében – közötti eltérésekből adódnak tagállami szinten), (32) • az egyablakos ügyintézési pontoknak nem csupán online kellene elérhetőnek lenniük, hanem fizikai jelenlétük is szükséges, • az egész EU-ra kiterjedő népszerűsítési kampány.
<p>Az egyablakos ügyintézési pontok működéséhez kapcsolódó problémák között található a</p>	<p>Az ideiglenes szolgáltatásnyújtásra és a technikai aspektusokra vonatkozó jobb tájékoztatás.</p>

⁷ Az Európai Építőipari Szövetség (FIEC) és az Építő- és Faipari Munkások Európai Szövetsége (EFBWW) 2014. júniusi céldátummal tanulmányt indított a létező kártyarendszerekről. Svédország már rendelkezik saját rendszerrel. Dánia és Norvégia tervezi a bevezetését.

⁸ Ez is indokolja az elektronikus közszolgáltatások kifejlesztését. Követni lehetne többek között Észtország és Ausztria példáját.

⁹ Lásd az EGSZB belső piaci információs rendszerről szóló véleményét (CESE 1848/2011, [HL C 43., 2012.2.15., 14. o.](#)). Lásd továbbá az EGSZB egységes piaci intézkedéscsomagról szóló véleményeit (CESE 525/2011, [HL C 132., 2011.5.3., 47. o.](#), CESE 1583/2011, [HL C 24., 2012.1.28., 99. o.](#), CESE 1575/2012, [HL C 299., 2012.10.4., 165. o.](#), CESE 2039/2012, [HL C 76., 2013.3.14., 24. o.](#)) amelyek rámutatnak arra, hogy a SOLVIT nem rendelkezik elegendő emberi és pénzügyi erőforrással. A SOLVIT hálózat gyakorlatilag ismeretlen (számos civil társadalmi szervezet és helyi kereskedelmi kamara például nem is tud a létezéséről).

¹⁰ Lásd a CESE 1848/2011. sz. EGSZB-véleményt: [HL C 43., 2012.2.15., 14. o.](#)

¹¹ http://ec.europa.eu/internal_market/eu-go/.

személyazonosság igazolása, az elektronikus aláírás használata stb. (75)	
Az egyablakos ügyintézési pontok elégtelenek a minőségi segítségnyújtáshoz és a megfelelő szolgáltatáshoz. (75)	<ul style="list-style-type: none"> • a ténylegesen szükséges információk kiválasztása, például megfelelő és érthető tájékoztatás nyújtása a nemzeti munkajogokról és az adózással kapcsolatos rendelkezésekről (különösen a hozzáadottérték-adót illetően), (75) • annak biztosítása, hogy az egyablakos ügyintézési pontok az eljárások végrehajtásának tényleges tranzakciós platformjaivá váljanak, ezáltal pedig messze meghaladják a passzív tájékoztatásnyújtást, • a felhasználóbarát jelleg növelése és a bürokrácia csökkentése (az egyablakos ügyintézési pontokon belül, valamint általában véve az eljárások lerövidítését illetően).
Tagállamonként eltérőek. (35)	az egyablakos ügyintézési pontoknak az adminisztratív egyszerűsítést kell jelenteniük. (75)
Tagállamonként eltérőek. (35)	Az egyablakos ügyintézési pontoknak tájékoztatást kell nyújtaniuk az egyes tagállamok foglalkoztatási helyzetéről és a szociális jogszabályokról.
A figyelemfelkeltő és tájékoztató kampányok nem a szolgáltatási irányelvben foglaltaknak megfelelően valósulnak meg. ¹² (81)	Jól időzített tájékoztatói kampány olyan kapcsolattartók bevonásával, mint például a kereskedelmi kamarák.
Különböző források léteznek, noha egyetlen portál használata (vagyis az ideális egyablakos ügyintézés) egyértelmű hozzáadott értéket nyújtana azáltal, hogy valamennyi résztvevő teendőit megkönnyítené. (82)	Nagyobb összhang az egyes politikai intézkedések és azok eredményei vagy valós következményei között.
Különböző források léteznek, noha egyetlen portál használata (vagyis az ideális egyablakos ügyintézés) egyértelmű hozzáadott értéket nyújtana azáltal, hogy valamennyi résztvevő teendőit megkönnyítené. (82)	Az „egyablakos” rendszer koncepciójának beépítése a folyamat egészébe.
A többnyelvűség hiánya, noha az egyablakos ügyintézési pontoknak a határokon átnyúló tevékenységeket kellene megkönnyíteniük. (82)	Legalább az angol nyelvet fel kellene ajánlani, de a többnyelvűség lehetővé tenné szélesebb közönség elérését.
A többnyelvűség hiánya, noha az egyablakos ügyintézési pontoknak a határokon átnyúló tevékenységeket kellene megkönnyíteniük. (82)	A tagállamoknak alá kellene írniuk az egyablakos ügyintézésnek a mennyiségi mutatókat tartalmazó chartáját. (84)
EGYÜTTMŰKÖDÉS	
Elégtelen az állami hatóságok közötti együttműködés. Elterjedt az a vélekedés, hogy a belső piaci információs rendszert (IMI) ¹³ és a belső piaci problémamegoldó hálózatot (SOLVIT) nem használják ki kellőképpen. (40)	
A gazdasági szereplők és az állami hatóságok közötti együttműködés kulcsfontosságú bizonyos	A nemzeti előírásokról szóló információk frissítése az egyes egyablakos ügyintézési pontok közötti

¹² A Eurochambres rámutatott, hogy bizonyos tagállamokban az irányelv végrehajtása nincs szinkronban a tájékoztató kampányokkal

¹³ Lásd: http://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/. A belső piaci információs rendszer (IMI) az állami hatóságok kommunikációs és információs eszköze, amelynek célja az irányelv (lásd az 1024/2014/EU rendeletet) végrehajtásával kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréje. Tevékenysége kiterjed többek között a szolgáltatásokra, a munkavállalók kiküldetésére és a szakképesítésekre.

problémák hathatós kezeléséhez. (27)	együttműködés révén. (46)
e-KORMÁNYZAT	
A tagállamok eltérően alkalmazzák az e-kormányzati megoldásokat.	Gyors, felhasználóbarát (különösen a kkv-k tekintetében), többnyelvű és olcsó e-kormányzati megoldások bevezetése, amelyekkel teljes mértékben kihasználjuk az ikt-ban rejlő lehetőségeket. (32)
Néhány ígéretesnek hitt e-kormányzati megoldás nem bizonyult hatékonyak. ¹⁴	
HELYI ÉS REGIONÁLIS ÖNKORMÁNYZATOK	
	A helyi és regionális önkormányzatok bevonása az uniós projektekbe az adminisztratív együttműködés keretében. (76)
KOMMUNIKÁCIÓ	
Nem könnyű releváns és hasznos honlapokat találni, még keresőprogramokkal sem. A nemzeti vállalkozásokra és a munkavállalókra nem összpontosítanak kellő mértékben, a többnyelvűség továbbra sem elterjedt, a frissítéseket nem mindig végzik el időben stb. Az internetben rejlő lehetőségek ezért messzemenőkig kihasználatlanok maradnak. ¹⁵ A munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelv 4. cikkével összhangban minden tagállam rendelkezik egy kapcsolattartó irodával, amely a munkavállalók kiküldetésével foglalkozik.	A releváns nemzeti és európai honlapokat aktualizálni kell a munkavállalók kiküldetésében érintett tagállamok online tájékoztatási forrásaival való összekapcsolás révén. ¹⁶
	Szorosabb együttműködés az állami hatóságok között (például a közlekedésilámpa-rendszert vagy az adatbázisokat illetően).
	A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatóságának bevonása az információkezelésbe.
	Az együttműködés javítása és intenzívebbé tétele a kapcsolattartó hivatalok és a helyi felügyeleti hatóságok hálózatai révén, valamint az intézmények közötti és határokon átívelő információ- és adatmegosztás révén (például a belgiumi szociális tájékoztatási és kutatási szolgálat (SIRS) és a franciaországi csalás elleni küzdelem nemzeti delegációja (DNLF) között). ¹⁷ Az állami hatóságok és a szociális partnerek közötti megállapodások hatékony intézkedések, amelyeket végre kell hajtani (lásd az illetékes állami hatóságok és az építőiparbeli szociális partnerek között Belgiumban, 2012. június 22-én aláírt megállapodást).
KÖLCSÖNÖS ELISMERÉS	
Az ágazatspecifikus uniós irányelvek alapján kibocsátott akkreditációk és engedélyek kölcsönös elismerése (fluortartalmú üvegházhatású gázok, épületek energiateljesítménye, a hulladékokhoz kapcsolódó tevékenységek stb.).	

¹⁴ Példaként megemlíthető a korábban nagyon dicsért Simplex rendszer Portugáliában, amelyre nem áll rendelkezésre elegendő forrás.

¹⁵ Lásd a következő, olyan gyakorlatokkal foglalkozó honlapokat, mint például a színlelt önfoglalkoztatás: <http://www.stopsocialdumping.eu/> és <http://www.faire-mobilitaet.de/>.

¹⁶ Lásd az Építő- és Faipari Munkások Európai Szövetsége (EFBWW) és az Európai Építőipari Szövetség (FIEC) közös honlapját a munkavállalók kiküldetéséről: <http://www.posting-workers.eu/>.

¹⁷ <http://www.emploi.belgique.be/sirs.aspx> és <http://www.economie.gouv.fr/dnlf>.

KÖLCSÖNÖS ÉRTÉKELÉS	
A kölcsönös értékelés túl nagy terhet jelent az állami hatóságoknak.	A kölcsönös értékelési eljárás előnyeinek és az abból következő terheknek a mérlegelése.

GYAKORLATI SZEMPONTOK	
BIZTOSÍTÁS	
A másik tagállamban tevékenykedő vállalatok (főként a kkv-k) biztosítása hosszú idő óta fennálló probléma ¹⁸	
BIZTOSÍTÁSI KÖTELEZETTSÉGEK¹⁹	
Lehetséges szürke zónák a más tagállambeli (pl. lengyel) szakembereket illetően	
FELELŐSSÉG	
Megfigyelhető a kockázat alsóbb szintekre hátrításának tendenciája. <i>Belgiumban például a felelősséget a fővállalkozó viseli (31)</i>	A Tanács és az Európai Parlament megállapodott arról, hogy a felelősséget a vállalkozó és a közvetlenül utána következő alvállalkozó viseli, illetve hogy adott esetben ez egyenértékű intézkedésekkel helyettesíthető (18)
A nagy versenynyomás, az összetettség és az átláthatóság hiánya miatt alacsonyabbak a követelmények a felelősség tekintetében – különösképpen a vállalatok többlépcsős rendszerében (41)	Több más tagállammal együtt Franciaország is kiemelt helyre rakta (a végrehajtásról szóló irányelvvel kapcsolatos 2013. december 9-i megállapodást megelőzően összeállított) prioritási listáján az alvállalkozói felelősséget (12. cikk), melyet az építőipari ágazat kötelező érvényű elvévé szeretne tenni, hogy megakadályozhatóak legyenek a nagyon bonyolult családi stratégiák (32)
FIZETÉSI KÉSEDELEM	
Az építőipar (és főként a kkv-k) nagy nyomás alatt állnak, mind a magán-, mind pedig az állami szektorhoz tartozó ügyfelek késedelmes fizetése miatt	<p>A késedelmes fizetésekről szóló (2011/7/EU) irányelv megfelelő végrehajtása</p> <p>A szakmai szervezetek (magánszektor) és a kormány (állami szektor) által végzett nyomon követés és fellépés</p> <p>Azoknak a tagállamoknak, amelyekben rövidebbek a fizetési határidők, nem szabad ezeket meghosszabbítaniuk (az irányelv nem tiltja a fizetési határidők meghosszabbítását)</p>
FOGYASZTÓK	
A fogyasztói szervezetek nem tanúsítottak különösebb érdeklődést a felmérés iránt, annak ellenére, hogy az építkezési folyamatok és anyagok mind a munkák folyamán, mind pedig a befejezést követően veszélyt jelenthetnek harmadik felekre nézve	

¹⁸ Lásd az Európai Bizottság (Vállalkozáspolitikai Főigazgatóság) ELIOS projektjét, amely azt elemzi, hogy egy referenciarendszer miként tudja a belső piaci célkitűzésekkel kompatibilis módon segíteni a (viszont)biztosítókat a kockázatbecslésben (<http://www.elios-ec.eu/en/introduction>). 2014. március 31-én az Európai Bizottság elfogadta a biztosításokhoz való hozzáférésről szóló belső munkadokumentumot: http://ec.europa.eu/internal_market/services/services-dir/implementation/2012-communication/index_en.htm.

¹⁹ Az Európai Bizottság belső munkadokumentuma 2014 első félévében készül el. A 2006/123/EK irányelv 23. cikkének (1) bekezdésére hivatkozik, és olyan tevékenységekre vonatkozik, amelyek főként a szakmai felelősséghez kötődően biztonsági vagy egészségügyi kockázatokkal járnak.

A fogyasztók felelőssége a szerződés feltételeinek megállapításában	
KÖZBESZERZÉS²⁰	
A tulajdonosok vagy a szerződő hatóságok azon törekvése, hogy mindig a legolcsóbb ajánlatot keressék, csaláshoz vezet (35)	A legolcsóbb ajánlatok benyújtóival szemben további követelményeket kellene támasztani (vagy bizonyítási terhet róni rájuk) (38)
Egyes nagyobb építőipari vállalatok kezdenek projektkezelő cégekké alakulni, a pályázatok megnyerése érdekében az olcsó és ezért kevésbé képzett munkaerőt megcélozva (28)	A „gazdaságilag legelőnyösebb pályázat” ösztönzése, következetesen visszautasítva az abnormálisan alacsony ajánlatokat (60)
	A közbeszerzési csomagok gyakran szükségtelenül nagyok. Ez megakadályozza a kkv-kat abban, hogy fővállalkozók lehessenek, és túlságosan korlátozza a versenyt

JOGALKOTÁSI SZEMPONTOK

KKV-k	
A kkv-kra (és a mikrovállalkozásokra) nehezedő nyomás az építőiparban, amely az alacsony költségekkel járó kelet-európai munkások miatt hosszú távra alkalmaz dolgozókat (a szabályozott foglalkozások, pl. a temetkezési szolgáltatások kivételével)	
A rendkívül magas szociális költségek megágyaznak a csalásnak (35)	
Nincs hozzáférés a határokon átnyúló piacokhoz (nyelv, biztosítás stb.)	
A nemzeti munkaügyi jogszabályok és az európai joganyag összetettsége	Az EGSZB több alkalommal is az intelligens szabályozás elveinek alkalmazása mellett foglalt állást ²¹
ÖNSZABÁLYOZÁS	
Egy sor ágazatban, pl. a reklámok és az alkoholtartalmú italok ágazatában az önszabályozás hasznosnak és hatékonynak bizonyult. Emellett olyan rugalmasságot és reakcióképességet tesz lehetővé, amelyet a jogszabályok nem. Az építőipar jelenlegi sajátosságai miatt azonban úgy tűnik, hogy ebben az ágazatban az önszabályozás nehezen valósítható meg.	Azokból a rendszerekből, amelyek a politikai bátorítás és a „pozitív önrendelkezés” tekintetében alapján véve „klímaváltozást” tesznek szükségessé, kétségtelenül levonhatók bizonyos tanulságok (28)
	A megerősített önszabályozás megoldást jelenthet
A jogszabályok lassan alkalmazkodnak az új fejleményekhez (pl. átmenet az államilag működtetett gazdaságtól a magángazdaság felé)	Az önszabályozás reakcióképesebb (és erőteljesebben részvételi jellegű)
	Egy bevált gyakorlatokra épülő európai magatartási kódex elősegítené a normák kidolgozását, pl. a biztosítandó információk/adatok tekintetében (44)
	A meglévő joganyag megfelelő végrehajtása és érvényesítése elégséges lenne a különféle érdekelt szereplők felelősségének vonatkozásában is

²⁰ Lásd a CESE 979/2008 jelű (HL C 224., 2008.8.30., 32. o.), a CESE 416/2007 jelű (HL C 161., 2007.7.13., 40. o.), valamint a CESE 1162/2011 jelű (HL C 318., 2011.10.29., 113. o.) EGSZB-véleményt.

²¹ Lásd a CESE 1068/2005 jelű (HL C 24., 2006.1.31., 39. o.) és a CESE 984/2011 jelű (HL C 248., 2011.8.25., 87. o.) EGSZB-véleményt.

MUNKAERŐPIAC	
MOBILITÁS	
A nyilvánvaló szociális dömping negatív hatást gyakorol az EU-ról alkotott képre. (35)	Figyelemfelhívó kampányok a munkavállalók számára, hogy mielőtt aláírnak egy munkaszerződést, tájékozódjanak a keretfeltételekről.
A külföldiekkel szembeni gyanakvás újbóli felerősödése a jog elsődlegességének kárára. (35)	
MUNKAHELYI BALESETEK	
A munkahelyi balesetek definíciói tagállamonként eltérőek. Ez hatással van a kártérítés mértékére és bizonyos nemzeti egészségügyi rendszerekre.	
MUNKAVÁLLALÓK KIKÜLDETÉSE	
Nem minden tagállamban létezik a kiküldetést megelőző bejelentés rendszere. (36)	A munkavállalók nyomon követését lehetővé tevő adatbázis létrehozása – a belső piaci információs rendszert tovább lehetne fejleszteni ennek érdekében
A képesítések igazolása nem minden tagállamban kötelező. ²²	Uniós megközelítésre van szükség.
Belgium szabályozza a munkaerő-kölcsönző ügynökségeket, míg más tagállamok ezt nem teszik. (33)	Meg kell tiltani az illegális tevékenységek munkaerő-kölcsönző ügynökségek általi hirdetését. (33) A kiküldött munkavállalókat megfelelőképpen tájékoztatni kell a célország vonatkozó jogszabályairól (44)
A kiküldetésben levő önálló vállalkozó fogalma nem takar semmit (önmagában már a kifejezés is ellentmondásos). ²³ (20)	
SZOCIÁLIS BIZTONSÁG	
Bár a szociális biztonságra nem terjed ki a szolgáltatási irányelv hatálya, vajon nem „kivitelezhetetlen feladat-e politikai szempontból, hogy a tagállamok átültessék a szolgáltatási jogszabályokat a szociális biztonság, a fizetési és munkafeltételek stb. egész Unióra kiterjedő harmonizációja nélkül?”	A 883/2004/EK rendelet (a szociális rendszerek koordinálása) megfelelő alkalmazása. (11) Adózási és szociális fogalmak európai gyűjteményének kidolgozása. (26) Európai társadalombiztosítási azonosító jel bevezetése.
A szabályok és szociális kötelezettségek megkerülése elterjedt és torzítja az építőipari piacot.	A feltételek érvényesítését célzó mechanizmusok bevezetése a célországban. ²⁴
SZOCIÁLIS DÖMPING	
A szociális dömpinget gyakran saját szempontoknak megfelelően „definiálják”.Általában véve olyan helyzet létrejöttét értik alatta, amelyben más tagállambeli, alacsony költségekkel járó munkások töltik be a helyiek álláshelyeit. Az Európai Bizottság olyan helyzetként határozza meg, amelyben „a nem	Fenn kell tartani „a törekeny egyensúlyt a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás szabadsága, valamint annak szükségessége között, hogy hatékony eszköz álljon rendelkezésre a munkaügyi normák felügyeletéhez és érvényesítéséhez a célországban, amelyet a szolgáltatási irányelvre vonatkozó végső

²² Franciaországban és Lengyelországban kötelező.

²³ CESE 2063/2012. sz. EGSZB-vélemény, [HL C 161., 2013.6.6., 14. o.](#)

²⁴ Ehhez módosítani kellene az irányelvet.

fogadó tagállambeli szolgáltatók a helyi szolgáltatóknak az alacsonyabb munkaügyi normák miatt alákínálhatnak”. ²⁵	megállapodásba bele kell foglalni”. ²⁶
Bárhogy is definiáljuk a szociális dömpinget, széles körben elterjedt az a felfogás, hogy az európai szociális modell veszélyben van, ami az európai integráció csökkenő támogatásához vezet. (15, 25, 76, 104)	Vége kell hajtani az EUMSZ 3. cikkét és a munkavállalók alapvető szociális jogairól szóló chartát.
A külföldi munkavállalók gyakran éppen azt a munkát végzik el, amit a helyiek nem akarnak, ezért ez az „elveszik a munkahelyeinket” érv messzemenőig polemikus és populista.	A gazdasági szabadságok és az alapvető szociális jogok összeegyeztetésére való törekvés. Vizsgálják meg az „Európai Szociális Interpol” létrehozásának elképzelését, amely az egyes tagállamok munkaügyi felügyeleteinek tevékenységét támogatná. ²⁷
Mi a szociális charta szerepe/pozíciója az egységes piacon belül? Milyen az EU közrendjének szociális dimenziója?	

SZOLGÁLTATÁSOK AZ EGYSÉGES PIACON	
A SZOLGÁLTATÁSI IRÁNYELV VÉGREHAJTÁSA	
A szolgáltatási irányelv eltérő értelmezése és nem megfelelő végrehajtása	Hatékony érvényesítés – a közkiadások nélküli növekedés megteremtésének intelligens és gyors módja
	A (szolgáltatási irányelvnek megfelelő) szakértői értékelés és a (szakmai képzésekről szóló irányelvnek megfelelő) kölcsönös értékelés közötti összhang
	Azoknak a területeknek a meghatározása, ahol a tagállamok aránytalan mértékben gátolják a hozzáférést bizonyos szakmákhoz
	A kölcsönös elismerés választása, ha a harmonizáció nem alkalmazható
	Tanulás a határ menti régióktól. A határokon átnyúló együttműködés gyakran hasznosnak bizonyuló kicsinyített példáját adja annak, hogy hogyan is működhet valójában az egységes piac.
	Gyorsított kötelezettség-szegési eljárások elindítása az irányelv megsértésének esetére
A indokolatlan diszkriminatív eljárásoktól (nemzetiség, lakóhely) szenvedő szolgáltatók	A tagállamoknak érvényesíteniük kell a szolgáltatási irányelv 20. cikkének (2) bekezdését
Nem megfelelő biztosítási fedezet a határokon	Az érintett felek közötti párbeszéd ²⁸

²⁵ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=471>. Magdalena Bernaciak a „Szociális dömping: politikai szlogen vagy a munkanormák fenyegetése” című dokumentumban (2012., 40. oldal) kifejti, hogy a „szociális dömpinget olyan stratégiaként lehet meghatározni, amely a szociális normáknak a nagyobb versenyképesség érdekében történő csökkentésére törekszik. Noha közvetlenül a vállalkozások ösztönzik, közvetetten érinti azok munkavállalóit és/vagy a küldő és célországok kormányait, valamint negatív következményekkel jár a szociális szférában”.

²⁶ <http://www.euractiv.com/socialeurope/business-backs-commission-dispat-news-218283>.

²⁷ A munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelv érvényesítéséről szóló irányelv megemlíti az EGSZB CESE 970/2010. sz. véleményében szereplő javaslatot, [HL C 44., 2011.2.11., 90. o.](http://www.europa.europa.eu/press/press.do?catId=471)

²⁸ Lásd a 18. lábjegyzetet.

<p>átnyúló tevékenységekre a szolgáltatók számára</p>	<p>Az irányelv rendelkezéseit megfelelően alkalmazni és érvényesíteni kell helyi szinten („megállapodás szerinti intézkedés” elve)</p>
<p>A tagállamok dönthetnek bizonyos korlátozások (15. és 16. cikk) eltörléséről, ami néhány korlátozott esetben indokolt lehet a szolgáltatási irányelv értelmében, „a közérdekű kényszerítő indok” alapján – szürke zónák/protekciónizmus (83)</p>	<p>A kormányoknak és az illetékes hatóságoknak a nemzeti szabályok és engedélyezési modellek vonatkozásában el kell végezniük az arányosságot vizsgáló megfelelő elemzést</p> <p>Az önkéntes megközelítésnek megvannak a korlátai, és hasznosabb lehet annak további tisztázása, hogy mit jelent az „arányosság” elgondolása, és hogy pontosan mi minősül „közérdekű kényszerítő indoknak”</p> <p>Nyílt vita az elvégzett arányossági elemzésekről, valamint arról, hogy a tagállamok milyen mértékben használták ki mozgásterüket és tartottak meg bizonyos korlátozásokat, amelyek legalábbis megkérdőjelezhetőek</p> <p>A tagállamoknak mindig tiszteletben kell tartaniuk egy irányelv vagy egy rendelet lényegét, el kell kerülniük a félreérthetőséget, és tartózkodniuk kell további követelmények hozzáadásától (azaz a túlszabályozástól), ami további szükségtelen költségeket róhat a vállalatokra</p>
<p>Bár hatálya széles körű, a szolgáltatási irányelv nem fed le egy sor olyan fontos követelményt, amelyek közvetlenül érintik a szolgáltatókat</p>	<p>Az Európai Bizottságnak további mélyreható elemzést kellene végeznie a gyakorlati működésről, ideértve általában véve a szolgáltatási piacok megmaradt problémáit és korlátait, ill. a helyi szinten létező valós igényeket (83)</p> <p>Ennek az elemzésnek a szolgáltatási irányelv által nem tárgyalt valamennyi érintett területet is figyelembe kell vennie, többek között a szakmai képezéseket, a munkavállalók kiküldetését, az e-kereskedelemtől szóló irányelvet, a fogyasztóvédelmi szabályokat az alkalmazandó jogszabályra tekintettel (Róma I. és Róma II. rendelet²⁹) és a bíróságok hatáskörét (Brüsszel I. rendelet) (83)</p> <p>A szolgáltatásokra vonatkozó, ténylegesen integrált megközelítés elfogadása Európában (83)</p>
<p>Nem nehezedik nyomás a tagállamokra annak érdekében, hogy haladást érjenek el (következetesség, konvergencia, közös közérdek stb.)</p>	<p>A hivatalos jelentéstétel visszaállítása, amelyet az Európai Bizottság (Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság) (2009-ben és 2010-ben) rendszeres és részletes nyilvános „tájékoztató feljegyzéseken” keresztül biztosított a Versenyképességi Tanácsnak (és az Európai Parlamentnek) „a szolgáltatási irányelv végrehajtásának helyzetéről” (83)</p> <p>A naprakésszé tett jelentéstételnek a szolgáltatások egységes piaca helyzetének átfogóbb témájára kellene összpontosítania (84)</p> <p>A végrehajtásra vonatkozó mennyiségi adatokon túl figyelembe kellene vennie a helyi szolgáltatási piacok valós eredményeit/működését, valamint a vállalatok</p>

²⁹ http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/judicial_cooperation_in_civil_matters/l16027_hu.htm.

	és a fogyasztók által tapasztalt korlátokat és problémákat, nagyobb átláthatóságot kellene teremtenie a még fennálló kérdések tekintetében, továbbá biztosítania kellene az elért haladás jobb teljesítményértékelését (84)
A valós egységes piaci perspektíva általános hiánya (pl. a szolgáltatási irányelv által lefedett, ill. az annak hatályán kívül eső szolgáltatások ³⁰)	A szolgáltatásokra vonatkozó integrált megközelítés az egységes piacon belül, egy horizontális eszközön keresztül (83) A többi uniós irányelvvel és kezdeményezéssel való összhang szükségessége (integrált vagy holisztikus megközelítés) (84)
ELLENŐRZÉSEK	
A csalások visszakövetéséhez részletes vizsgálatok szükségessége (35)	Olyan uniós munkaügyi ellenőrzési ügynökség létrehozása, amely segíti a tagállamokat a határokon átnyúló csalások kezelésében és egyedi eseteken alapuló ösztönzőket biztosít a jogalkotónak, miközben javítja a nemzeti hatóságok közötti együttműködést (különösen azokkal a tagállamokkal, amelyeknek strukturális problémái vannak) Vagy a nemzeti munkaügyi ellenőrzési hatóságok közötti megerősített együttműködés választása, megkerülve a nemzeti hatáskörökkel és szuverenitással kapcsolatos összetett kérdéseket
További problémák, mint pl. a nyelv, a helyszínen hiányzó dokumentumok, a foglalkoztatás bizonyítéka stb. (35)	A belga LIMOSA rendszer ³¹ az információcserét és a jobb ellenőrzést biztosító rendszer mintájaként szolgálhat
A transznacionális szereplők az eltérő nemzeti jogszabályok miatt heterogén jogi környezetben tevékenykednek (35)	Hasznos lenne egy uniós fizetési kimutatás, ha olyan adatbázison nyugodna, amely lehetővé tenné a tagállamok számára az adatok valóságtartalmának ellenőrzését
Továbbra is hiányzik a megelőző jellegű együttműködés (ideértve a szociális partnereket is) és az előrelátás, különösen a csalás mértékét figyelembe véve	„Kipellengézés”, a VIES adatbázist ³² felhasználva az alvállalkozó kiválasztására (32)
Tovább kell fejleszteni a nemzeti hatóságok közötti együttműködést, ideértve a képzési rendszereket is, különösen az eltérő jogrendekre és referenciákra tekintettel	Lehetővé kellene tenni, hogy a tevékenység bejelentésére bárhol sor kerülhessen (32)
Az ellátandó feladatot tekintve az ellenőrzési eszközök és szervek forrásai elégtelenek, miközben a jóhiszemű vállalatok eltűnnek a piacról (31)	Engedélyezni kellene a tagállamok számára azoknak a már meglévő és további ellenőrző intézkedéseknek és közigazgatási alaki követelményeknek az alkalmazását, amelyek hatékonyak és szükségesnek tűnnek – kerülve ugyanakkor a túlszabályozást.
Minél összetettebbek a feladatok, annál több	Fontolóra kell venni az irányelvekkel összhangban

³⁰ Magánkézben lévő biztonsági szolgáltatások, városi közlekedés, taxiszolgáltatások, egészségügy, szociális szolgáltatások és a munkaerő-kölcsönző ügynökségek szolgáltatásai. Más kérdésekre is fel kell hívni a figyelmet, mint pl. a szakmai képzések elismerésének hiánya, a szabályozott foglalkozások és szakterületek száma, a kettős biztosítás és a kölcsönös elismerés hiánya, valamint az egymással ütköző nemzeti normák.

³¹ A LIMOSA nyilatkozat a munkavállalók kiküldetését, a szolgáltatásokat, az önfoglalkoztatókat, vagyis általánosságban véve a határokon átnyúló munkavégzést fedli le.

³² Az EU héa-adatbázisa: http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/vat/traders/vat_number/index_en.htm. Ez papírmentes munkakörnyezetet, felhasználóbarát jelleget (pl. piros/zöld jelzés) jelentene, valamint azt, hogy a nemzeti közigazgatási szervek (pl. a munkaügyi felügyelet) felelnek a belső ügyintézési folyamatokért.

forrásra van szükség	álló új nyomkövetési intézkedéseket vagy megoldásokat
PIACFELÜGYELET	
Szinte teljesen „szankciómentes” környezet, amely megkönnyíti a csalásokat vagy a különböző bűnügyi módszereket	Piacról való kizárás (27) Nagyobb büntetések és szankciók (19)
Mivel a piac rendkívül szerteágazó, a hatóságok csak nehezen tudnak megbirkózni az ellenőrzéssel, a csaló cégek pedig könnyen ki tudják játszani a jogszabályokat, illetve könnyen ki tudnak bújni a felelősség alól és nehezen elszámoltathatóak	Foglalkozni kell a nemzetközi/több államban működő munkaerő-kölcsönző ügynökségek égető kérdésével (46)
(Többek között forráshiány, illetve a politikai akarat hiánya miatt) az állam egyre kevésbé van jelen ³³ olyan területeken, ahol pedig mindig is egyfajta iránymutatásra volt igény, és így folyamatosan romlanak az általános munka-, élet- és üzleti feltételek	Nagyobb állami jelenlét és hatékonyabb együttműködés a hatóságok között nemzeti szinten és határokon átnyúlóan is (26) E-kormányzati megoldások kifejlesztése
SZABÁLYOZOTT SZAKMÁK³⁴	
A szabályozott szakmákhoz való (például dereguláció formájában történő) könnyebb hozzáféréssel kapcsolatos európai bizottsági álláspont számos ágazat mellett az építőipart is kockázatos helyzetbe hozná	A szabályozás magas szintű ellenőrzést jelent (29)
Ahhoz is vezethet, hogy elmosódnak az egyes szakmák és feladatkörök közötti határok, ennek eredményeként pedig csökkenni fog az emberek bizalma a szolgáltatók iránt	
Tartózkodás a deregulációtól bizonyos ágazatokban, például az építőiparban	A szakmai képesítések elismeréséről szóló új irányelv hatékony végrehajtása
A szabályozott szakmák eltérőek az egyes tagállamokban (38)	
SZOLGÁLTATÁSOK A BELSŐ PIACON	
Az USA és az EU között a termelékenység terén az elmúlt húsz évben tapasztalható különbségek részben arra vezethetők vissza, hogy nincs integrált piaca a szolgáltatásoknak	A költséges és sokféle nemzeti szabályozásból eredő akadályok csökkentése (78)
A szolgáltatási piacok egyre inkább (túl)szabályozottak. Jelentős különbségek vannak a nemzeti szabályozások között, ami akadályozza a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtást	
A szolgáltatók nem alkalmaznak olyan új szervezési módszereket, amelyekkel maximalizálni lehet az ikt-k által nyújtott előnyöket.	
Az irányelv túl nagy mozgásteret hagy a kormányoknak annak eldöntésére, hogy mi jelent akadályt a cégek letelepedésénél vagy a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtásban. Az ilyen akadályokat „arányosnak” minősíthetik (78)	Közös értékelés keretében folyamatosan felül kell vizsgálni a szolgáltatásokra vonatkozó szabályozást, arra ösztönözve ezzel a jogalkotókat, hogy megszüntessék a felesleges jogszabályokat és bízzanak a többiek által hozott szabályokban

³³ Például kevesebb munkaerő-piaci felügyelő, államigazgatási kapcsolattartó stb. Alapvetően az „egyre kevesebb ember végezzen el egyre többféle feladatot” elv érvényesül.

³⁴ Lásd az Európai Bizottság közleményét a szabályozott szakmákhoz való hozzáféréssel kapcsolatos átláthatóság fokozásáról: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-897_hu.htm.

Zavarok a szolgáltatási piacokon, amelyek miatt az euró nem képes csillapítani a sokkhatásokat, és amelyek károsan hatnak a monetáris unió megfelelő működésére (79)	
A szolgáltatások terén több az akadály, mint az áruk esetében, a kereskedelem lassú és szelektív, a kkv-knak pedig adott esetben problémáik lehetnek a letelepedési szabadsággal (79)	
Az EU-n belüli akadályok felszámolása nagymértékben függ a belföldi szolgáltatásokra vonatkozó rendelkezések megszüntetésétől vagy reformjától (79)	Mélyreható reformokra van szükség a belföldi szolgáltatások terén, aminek eredményeként mindenhol versenyképesebb és jobban működő szolgáltatási piacok jöhetnek létre, melyek pedig alapvetőek az uniós növekedés szempontjából, illetve fontosabbak is, mint például a szolgáltatások Unión belüli, határokon átnyúló kereskedelmének mértéke
A szolgáltatásokra rossz hatással van a sokféle szabályozás és ezek tagállamok közötti eltérései ³⁵ (79)	
Sokan még mindig nem értik teljesen, hogy milyen előnyökkel járna egy valóban teljes belső uniós szolgáltatási piac kiépítése (ami jóval többet jelent a horizontális szolgáltatási irányelvénél). (79) A jobban működő szolgáltatási piacok hozadéka nem feltétlenül csak a nagyobb versennyel függ össze (80)	A pénzügyi szolgáltatások terén nincsenek még új kalkulációk, a hálózati iparágakban csak néhány ad hoc próbálkozás látható (melyek jelentős nyereségre utalnak); a szakmai szolgáltatások terén nincsenek megbízható becslések. A fenti három terület egyikén sem létezik a teljesen egységes piac, ami még további jelentős előnyökre enged következtetni. Csak most kezdik megérteni a szolgáltatási irányelvből eredő sokrétű gazdasági előnyt, a közép- és hosszú távon jelentkező haszon pedig szinte biztosan több százalékponttal (ha nem még nagyobb mértékben) megnöveli majd az uniós GDP-t. Még nagyobb ez a haszon, ha hozzáadjuk ehhez a kisebb szabályozási sokféleségből származó, sokáig figyelmen kívül hagyott előnyöket is.
A belső piaccal kapcsolatos szabályokat nem hajtják végre teljes mértékben ³⁶ – hiányos végrehajtás/adminisztratív és eljárásbeli akadályok gátolják a szakmai szolgáltatások határokon átnyúló biztosítását (97)	Ehhez hosszabb időszakokra kiterjedő, jelentős infrastrukturális (gáz, villamos áram, vasút és internet) beruházások kellene Uniós-szerte. Külön fejezetet jelent az egységes digitális piac egy szélesebb körű digitális menetrenddel együtt.

VISSZAÉLÉS

CSALÁRD VÁLLALKOZÁSOK/MAGATARTÁS

A csalásokat elkövető vállalkozások tagországból tagországba költöznek, a büntetőeljárás alá vonás lehetősége elől menekülve

A székhely szerinti ország felelőssége, hogy véget vessen az illegális tevékenységeknek

A rossz vállalatokat ki KELL tiltani a piacról. A csalás

³⁵ »Ez a fajta „szabályozási sokféleség” nagyon költséges lehet az európai dimenzióban gondolkodó vállalatok számára – minden országban külön merülnek fel fix belépési költségek, amelyeket ki kell termelni, még mielőtt megtérül a beruházás és a piacra lépés. Az ilyen visszatérő fix piacrólépési költségek komolyan elriasztják a szolgáltatásokkal foglalkozó kkv-kat, és enyhén szólva nem segítenek sok más piaci szereplőnek sem. (...) Az OECD-ben a szabályozási sokféleség kismértékű csökkentése máris jelentős növekedést hozott a közvetlen külföldi tőkebefektetések terén.«A CEPS 67. sz. különjelentése, 17. oldal.

³⁶ Lásd az egységes piac megfigyelőközpontjának (SMO) listáját az egységes piac megvalósulásának útjában álló akadályokról, <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.publications.24626>.

	kizáró ok
Hiányos jogérvényesítés nemzeti és szupranacionális szinten	A megfelelő jogérvényesítés kulcsfontosságú kérdés
A munkavállalók útlevéle elvételének megállapított esetei, valamint olyan esetek, amikor a munkavállalók helyszínen tartása érdekében csak a bér egy részét fizetik ki (41)	Büntetőeljárás alá vonás
A munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelv az „A ország kontra B ország” szempontra összpontosít, és nem veszi figyelembe a több tagállamban csalásokat elkövető vállalatok esetének komplexitását (37)	
CSALÁS	
Csalás a nemzeti munkaügyi jogszabályok megkerülése révén (be nem jelentett munka vagy színlelt önfoglalkoztatás) (76) ³⁷	- Büntetőeljárás alá vonás - Hatékonyabb, rugalmasabb és egyszerűbb keret az építőiparban keletkezett túlórák tekintetében - Az építőanyagokra vonatkozó számlák rendszeres használata - Azonosító kártyák/kitűzők az építkezési területeken (lásd a kártyarendszert is) - Közbeszerzéseknél a legolcsóbb ajánlat egyedüli kritériumként való figyelembevételének elhagyása - A nyilvános adatbázisok összekötése a csalás elleni küzdelemmel - A szociális és adóügyi terhek csökkentésének összekapcsolása a költségvetési egyensúlyt biztosító megfelelő alternatívákkal - A fenntartható építkezés és az adó-visszatérítések ösztönzése (26)
A vállalatok viszonylagos büntetlensége (amelyben a multinacionális piac nagy szerepet játszik) a társadalmi szerkezet szétbomlásához vezet	
A valódi problémát a majdnem „büntetésmentes” környezet jelenti, amelyben virágzik a csalás ³⁸ (31)	„Kipellengézés”, a VIES adatbázist felhasználva az alvállalkozó kiválasztására (32)
	Nagyobb büntetések a csalástól való elrettentés érdekében
	A csalásért elítélt cégek kizárása a piacról ³⁹ (27)
SZÍNLELT ÖNFOGLALKOZTATÁS	
Az önfoglalkoztatásnak rendkívül sokféle nemzeti definíciója létezik. Nehéz felmérni és büntetőeljárás alá vonni az önálló vállalkozói státusszal kapcsolatos határokon átnyúló visszaéléseket (99) Akkor áll fenn az önálló vállalkozóként folytatott tevékenység, ha megállapítást nyer, hogy a szolgáltatást nyújtó személy:	Egy sor közös európai kritérium meghatározása, amelyek iránymutatást nyújtanának a munkavállalói státus meghatározásához. A szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása. Az ILO (Nemzetközi Munkaügyi Szervezet) 2006-os ajánlása széles körűen értelmezi a „munkaviszony” fogalmát, hogy lehetővé tegye a színlelt önfoglalkoztatás elleni fellépést (100) Annak meghatározásához, hogy fennáll-e munkaviszony, elsődlegesen a foglalkoztatott tevékenységével és díjazásával kapcsolatos tényeket kell megvizsgálni, függetlenül attól, hogy például a szerződéses feltételek hogyan jellemzik a kapcsolatot (100) Az EGSZB a következőket kéri:
<ul style="list-style-type: none"> • a tevékenység megválasztása tekintetében alárendeltségi viszonyon kívül, • a díjazási feltételek tekintetében alárendeltségi viszonyon kívül, a saját felelősségére gyakorolja a tevékenységet, • valamint az ellenszolgáltatásként fizetendő 	

³⁷ Lásd: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=2055&furtherNews=yes>.

³⁸ Pl. a kizsákmányolt munkavállalónként Belgiumban kirótt nevétségesen alacsony 25 eurós bírság ...

³⁹ Például az ausztriai gyakorlat szerint.

<p>díjazást közvetlenül és teljes mértékben megkapja.</p> <p>Miközben különböző tagállamok részéről már történtek próbálkozások, hogy egy sor előre meghatározott kritérium alapján következetes definíciót alakítsanak ki az önfoglalkoztatók és a munkavállalók közötti különbség meghatározását illetően, a kérdéskörben szerepet játszó különféle tényezők összetettsége miatt a gyakorlatban gyakran nehézséget okozott egy következetes meghatározás kialakítása</p>	<ul style="list-style-type: none"> • adatgyűjtés az ún. „gazdaságilag függő önfoglalkoztatásról” az EU-ban; • az egyes uniós tagállamokban az alkalmazottakra használt definíció közös elemeinek azonosítása; <p>Tanulmányok készítésének ösztönzése a tagállami tapasztalatok részletes elemzésének érdekében, különösen a határokon átnyúló területeken.⁴⁰</p>
<p>Rejtett munkaviszonyról beszélünk akkor, ha a foglalkoztató úgy kezeli a dolgozóját, hogy leplezze ennek valódi, alkalmazotti jogi státuszát, és ha a szerződéses feltételek eredményeként megsűnhet az alkalmazottaknak kijáró védelem (100)</p>	<p>A megbízható szabályozás és a színlelt önfoglalkoztatás meghatározása segítené a jóhiszemű önfoglalkoztatókat és a mikrovállalkozásokat. A színlelt önfoglalkoztatás ellen a valódi munkaerő-piaci státusz hatékonyabb regisztrációja és figyelemmel kísérése révén kell küzdeni</p>
<p>A vállalkozói szellem ösztönzésére a tagállamokban felállított egyes rendszerek versenytorzulást okozhatnak az igazi önfoglalkoztatók, a mikrovállalkozások és a kkv-k számára (101)</p>	<p>Fontos hatástanulmányt készíteni mindezen kategóriákra nézve</p> <p>Megfontolandó ezért, hogy a valóban önfoglalkoztatóvá vált alkalmazottak hogyan aknázhatnák ki az olyan kapcsolódó lehetőségeket, mint a társadalombiztosítási és nyugdíjrendszerek</p>
TISZTESSÉGTELEN GYAKORLATOK	
<p>Bizonyos szélsőséges esetekben a munkavállalók kizsákmányolás áldozatai, rendkívüli szegénységben élnek, néha pedig nem kapják meg a (teljes) bérüket, hogy ilyen módon tartsák őket az építkezéseken (27)</p>	<p>„figyelemfelkeltés és etikai kódexek; alkalmazottak rotációja; a „négy szem elvére” vonatkozó szabályok szigorú betartása; a szponzorálás egyértelmű szabályozása és az ajándékok elfogadásának tilalma; a pályázati kiírásokért/odaítélésekért felelős központi hatóságok létesítése; a pályázat pontos leírása és a becslések ellenőrzése; pályázati eljárások megszervezése, ideértve az ajánlatok titkosságát és az ajánlatok utólagos manipulációjának megelőzését; az elektronikus közbeszerzés fokozott használata; az elbírálás dokumentációja és a felügyeleti szervek általi alapos ellenőrzése; a korrupciós bűncselekmények miatt elítélt vállalkozások kizárása és fekete listák/korrupciós nyilvántartások létrehozása.”⁴¹</p>

⁴⁰ Lásd a CESE 639/2010 jelű EGSZB-véleményt: [HL C 18., 2011.1.19., 44. o.](#)

⁴¹ Az Európai Bizottság antikorrupciós jelentése: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/policies/organized-crime-and-human-trafficking/corruption/docs/acr_2014_hu.pdf.

MELLÉKLET

CÉLKITŰZÉSEK ÉS MÓDSZERTAN

Az EGSZB reális helyzetjelentést kíván adni azokról a kérdésekről és (már most is rendelkezésre álló vagy még kifejlesztendő) eszközökről, amelyek a hiányosságok hatékony orvoslásához kellenek. Ezek a következtetések az alábbiakon alapulnak:⁴²

- Különböző forrásokból (intézményektől, médiától, tudományos köröktől, szociális partnerektől, érdekcsoportoktól, agytrösztöktől stb.) származó idevonatkozó dokumentumok és adatok elemzése;
- Egy EGSZB-tagokból⁴³ álló delegáció által készített interjúk kiértékelése. Az interjúalanyok a következők voltak: szociális partnerek az építőiparból, állami hatóságok hat tagállamban (Belgium, Franciaország, Németország, Lengyelország, Portugália és Románia), valamint brüsszeli székhelyű európai szociális partnerek, intézmények és agytrösztök;
- Témába vágó EGSZB-vélemények.

Bizonyos okokból⁴⁴ eltérések lehetnek az észlelt hiányosságok és a tényleges helyzet között (néhányan jogosan érezhetik úgy, hogy, „mozgó célponttal” van dolgunk!), de a jelentés megoldási lehetőségeket szeretne kínálni a politikai döntéshozóknak, amelyekből azok választhatnak.

AZ IRÁNYELVEK DIÓHÉJBAN

A szolgáltatásokra vonatkozó irányelv célja (2006/123/EK)	A munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelv célja (96/71/EK)	A kiküldetéséről szóló irányelv érvényesítéséről szóló irányelv célja (COM (2012) 0131) ⁴⁵
<p>A szolgáltatók letelepedési szabadságának gyakorlása és a szolgáltatások szabad mozgásának megkönnyítése, a szolgáltatások magas színvonalának megőrzése mellett Az adminisztratív eljárások egyszerűsítése</p> <p>Diszkriminatív, felesleges vagy aránytalan rendelkezések megszüntetése</p> <p>A tagállamok közötti igazgatási együttműködés elmélyítése</p> <p>A fogyasztói jogok erősítése</p>	<p>Szabad szolgáltatásnyújtás lehetővé tétele határokon átnyúlóan, garantálva, hogy az egész Európai Unióban tiszteletben tartásuk a kiküldött munkavállalók jogait és munkakörülményeit</p>	<p>A 96/71/EK irányelv jobb és egységesebb végrehajtásának, alkalmazásának és érvényesítésének biztosítása, többek között olyan intézkedések révén, amelyek megelőzik, illetve szankcionálják az alkalmazandó szabályok kijátszását vagy az azokkal való visszaélést</p> <p>A kiküldött munkavállalók jogainak megfelelő szintű védelme, különösen a szolgáltatás helyszínén alkalmazandó foglalkoztatási feltételek érvényesítése, megkönnyítve a szabad</p>

⁴² A kérdőívre adott válaszok kiértékelését egy későbbi szakaszban mellékletként a jelentéshez fogjuk csatolni.

⁴³ Az egységes piaci megfigyelőközpont alábbi tagjai: Ivan VOLEŠ, Ulrich SCHRÖDER (I. Csoport), Christoph LECHNER, Martin SIECKER, az „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció elnöke (INT, mindketten a II. Csoportból), Jorge PEGADO LIZ (III. Csoport). A munkaerő-piaci megfigyelőközpont (LMO) alábbi tagjai: Ana BONTEA (I. Csoport), Denis MEYNT (II. Csoport, az LMO alelnöke), Eugen LUCAN (III. Csoport).

⁴⁴ Az elmondott problémák hátterében bizonyos gazdasági érdekek, eltérő nemzeti sajátosságok stb. állhatnak.

⁴⁵ Az Európai Parlament (a Foglalkoztatási és szociális ügyek bizottsága) 2014. március 18-án szavazta meg a jelentést. Lásd az 50. lábjegyzetet is.

szolgáltatásnyújtási jog gyakorlását és elősegítve a szolgáltatók közötti tisztességes versenyt

A SZOLGÁLTATÁSI IRÁNYELV

Ez az irányelv általános jogi keretet teremt a szolgáltatók letelepedési szabadságának gyakorlása és a szolgáltatások szabad mozgásának megkönnyítése érdekében. Az alábbi négy pillérré épül:

- A szolgáltatók letelepedési szabadságának és a szabad szolgáltatásnyújtásnak a megkönnyítése;
- A szolgáltatásokat igénybe vevők jogainak megerősítése;
- A szolgáltatások minőségének szavatolása;
- Hatékony adminisztratív együttműködés kialakítása a tagállamok között.

Az irányelv általános jogi keretet hoz létre minden olyan szolgáltatás számára, amely gazdasági haszonszerzésre irányul (a kizárt ágazatokat kivéve), figyelembe véve bizonyos tevékenységek vagy szakmák sajátosságait is. Az irányelv a szolgáltatási tevékenységek széles körére kiterjed, amelyek az EU GDP-jének és foglalkoztatásának mintegy 40%-át adják.

Olyan ágazatokra terjed ki, mint az **építőipar** és a kézműipar (...), a **szabályozott szakmák** többsége (például ügyvédek, építészek, mérnökök és könyvelők).⁴⁶

Az irányelv 17. cikke⁴⁷ kimondja, hogy a **16. cikk** („A tagállamok tiszteletben tartják a szolgáltatók jogát, hogy szolgáltatást nyújthassanak a letelepedési helyük szerinti tagállamtól eltérő tagállamban. A szolgáltatásnyújtás helye szerinti tagállam saját területén biztosítja a szolgáltatási tevékenység nyújtására való jogosultságot és annak szabad gyakorlását.”) **nem vonatkozik a** (munkavállalók kiküldetéséről szóló) **96/71/EK irányelv hatálya alá tartozó kérdésekre.**

A MUNKAVÁLLALÓK KIKÜLDETÉSÉRŐL SZÓLÓ IRÁNYELV

Az építőiparban a kollektív szerződésekben és a törvény által meghatározott fő feltételek alkalmazandók.⁴⁸

(a) Maximális munkaidő és minimális pihenőidő;

(b) Minimális fizetett éves szabadság;

(c) Minimális bérszint,* beleértve a túlóradíjakat;

(d) Munkavállalók rendelkezésre bocsátásának feltételei, különösen a munkaerő-kölcsönzéssel foglalkozó vállalkozások esetében;⁴⁹

(e) Munkahelyi egészség, biztonság és higiénia;

(f) Védintézkedések a várandós vagy gyermekágyas nők, gyermekek és fiatalok munkaviszonyára vonatkozó szabályokat illetően;

(g) Férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód és más megkülönböztetést tiltó rendelkezések.

* Ennek az irányelvnek az alkalmazásában a minimális bérszint fogalmát annak a tagállamnak a nemzeti jogszabályai, illetve gyakorlata határozzák meg, amelynek a területén a munkavállaló kiküldetésben tartózkodik.

⁴⁶ Egyéb területek a kiskereskedelem, az üzleti szolgáltatások (például irodafenntartás, menedzsment konzultáció és reklámtevékenység), az idegenforgalom, az ingatlanszolgáltatások és a magánoktatás.

⁴⁷ A 17. cikk (6) bekezdése szerint a 16. cikk nem alkalmazandó a következőkre: „a 2005/36/EK irányelv II. címének hatálya alá tartozó kérdések, valamint a szolgáltatásnyújtás helye szerinti tagállamok azon követelményei, amelyek egy tevékenységet bizonyos szakmának tartanak fenn”.

⁴⁸ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=471>.

⁴⁹ Lásd a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzésről szóló 2008/104/EK irányelvet.

A KIKÜLDETÉSÉRŐL SZÓLÓ IRÁNYELV ÉRVÉNYESÍTÉSÉRŐL SZÓLÓ IRÁNYELV

Az érvényesítésről szóló irányelv célja a munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelv jobb végrehajtásának, alkalmazásának és érvényesítésének biztosítása.

4. cikk – A kiküldetés valódiságának megállapítása, valamint a visszaélés és a szabályok kijátszásának megelőzése⁵⁰

(1) A 96/71/EK irányelv végrehajtásának, alkalmazásának és érvényesítésének céljából az illetékes hatóságok átfogó értékelést végeznek minden szükségesnek ítélt tényszerű elemre vonatkozóan, ideértve különösen az e cikk (2) és (3) bekezdésében meghatározott elemeket. Ezek az elemek arra hivatottak, hogy az illetékes hatóságokat segítsék olyan esetekben, amikor e hatóságok ellenőrzéseket végeznek, és amikor okuk van azt feltételezni, hogy a munkavállaló a 96/71/EK irányelv értelmében vélhetően nem minősül kiküldött munkavállalónak. Ezen elemek csupán jelzésértékű tényezők az elvégzendő átfogó értékelésben, ezért külön-külön nem vehetők figyelembe.

(2) Annak megállapítása érdekében, hogy egy vállalkozás a pusztán belső igazgatási és/vagy adminisztratív tevékenységeken kívül ténylegesen folytat-e érdemi tevékenységet, az illetékes hatóságok tágabb időkeretet figyelembe véve elvégzik a vállalkozás által a letelepedés helye szerinti tagállamban, valamint – szükség esetén – a kiküldetés helye szerinti tagállamban folytatott tevékenységeket jellemző tényszerű elemek átfogó értékelését. Ilyen elemek különösen a következők:

- a) az a hely, ahol a vállalkozás bejegyzett székhelye és ügyvitele található, irodai helyiségeket használ, adót és társadalombiztosítási járulékokat fizet, illetve adott esetben a nemzeti joggal összhangban működési engedéllyel rendelkezik, vagy kereskedelmi kamara vagy szakmai testület bejegyzett tagja;
- b) a kiküldött munkavállalók felvételének helye, illetve az a hely, ahonnan kiküldik őket;
- c) a vállalkozás által egyrésztől a munkavállalóival, másrésztől az ügyfeleivel kötött szerződésekre alkalmazandó jog;
- d) az a hely, ahol a vállalkozás érdemi üzleti tevékenységét végzi, és ahol adminisztratív személyzetet alkalmaz;
- e) a letelepedés helye szerinti tagállamban meglévő szerződések száma és/vagy elért forgalom nagysága, figyelembe véve többek között az új alapítású vállalkozások és a kkv-k egyedi helyzetét.

(3) Annak megállapításához, hogy egy kiküldött munkavállaló munkáját ideiglenes jelleggel a szokásos munkavégzése szerinti tagállamtól eltérő tagállamban végzi-e, a munkára és a munkavállaló helyzetére vonatkozó összes tényszerű elemet meg kell vizsgálni. Ilyen elemek különösen a következők:

- a) a munkát korlátozott ideig egy másik tagállamban végzik;
- b) a kiküldetés kezdetének időpontja;
- c) a kiküldetésre azon tagállamtól eltérő tagállamban kerül sor, amelyben vagy amelyből a kiküldött munkavállaló a munkáját az 593/2008/EK rendelet (Róma I.) és/vagy a Római Egyezmény szerint rendszerint végzi;
- d) a kiküldött munkavállaló visszatér abba a tagállamba, amelyből kiküldetésre küldték, vagy várhatóan folytatja ott végzett munkáját, miután elvégezte azt a munkát vagy befejezte azt a szolgáltatásnyújtást, amelynek céljából a kiküldetésre sor került;
- e) a tevékenységek jellege;
- f) az utazást, az ellátást, valamint a szállást a munkavállalót kiküldetésbe küldő munkaadó biztosítja, vagy azok költségét megtéríti, és ha igen, ezt miként biztosítja, illetve a visszatérítésre milyen módszer alapján kerül sor;
- g) minden olyan korábbi időszak, amely alatt az állást ugyanazzal vagy másik (kiküldött) munkavállalóval töltötték be.

(4) Egy vagy több, a (2) és (3) bekezdésben felsorolt tényszerű elem teljesülésének hiánya nem jelenti

⁵⁰ Az Európai Parlament 2014. április 16-án elfogadott jogalkotási állásfoglalásának 4. cikke (P7_TA-PROV(2014)0415, ideiglenes szöveg).

automatikusan azt, hogy nem áll fenn kiküldetésnek minősülő helyzet. Az elemek vizsgálatát mindig az egyes konkrét esetekhez kell igazítani, és figyelembe kell venni a helyzet egyediségét.

(5) Az illetékes hatóságok által a helyzet valódi kiküldetésnek való átfogó értékelése céljából használt, e cikkben említett elemek figyelembe vehetők annak eldöntéséhez is, hogy az adott személy a 96/71/EK irányelv 2. cikkének (2) bekezdése értelmében a „munkavállaló” alkalmazandó fogalom meghatározása alá tartozik-e. A tagállamoknak többek között a munkavégzéssel, az alárendeltséggel és a munkavállaló bérezésével kapcsolatos tényeket kell szem előtt tartaniuk, függetlenül attól, hogy hogyan írja le az adott viszonyt a felek között létrejött szerződéses vagy egyéb megállapodás.

AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG VÉLEMÉNYE AZ IRÁNYELVEKRŐL

Az EGSZB számos véleményt dolgozott ki a szolgáltatások, illetve a munkavállalók kiküldetésének témájában. A belső piac szociális és környezeti dimenziójáról szóló véleményében⁵¹ megismételte, hogy „a munkaerő-piaci integráció a társadalmi kirekesztés elleni legjobb ellenszer”. Ehhez még hozzá lehet tenni azt is, hogy bár meghatározását tekintve a piac nemzetközi, a munkaerő jellege jelenleg továbbra is nemzeti. Logikusan adódik ebből az a kérdés, hogy mennyire következetes és koherens az egységes piac: az integrációt célzó uniós politikák mindenképpen problematikusak lesznek (vagy nem érik el a céljukat), amennyiben nem homogén, határokon átnyúló megközelítésre épülnek. A szolgáltatásnyújtás keretében kiküldött munkavállalókról szóló véleményében⁵² az EGSZB kérte, hogy „többek között a munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelv rendelkezéseinek pontosítása és hatékonyabbá tétele, valamint a tagállami hatóságok szorosabb együttműködése révén erősítsék meg a munkavállalók kiküldetésére vonatkozó szabályokat”. Azt is leszögezte, hogy továbbra is egyértelműen szükség van „jobb végrehajtásra és a tagállamok közötti eredményes adminisztratív együttműködésre” – elsősorban azért, hogy elkerüljük a felesleges adminisztratív kiadásokat. „Annak érdekében, hogy előmozdítsuk a tisztességes verseny légkörében megvalósuló határokon átnyúló szolgáltatásnyújtást, fontos, hogy egyenlő foglalkoztatási minimumfeltételek szerepeljenek az egyes nemzeti jogokban és a kollektív megállapodásokban.”

Az EGSZB az alábbi véleményeiben foglalkozott a kiküldetésben lévő munkavállalókról szóló irányelvvel kapcsolatos európai bírósági döntésekkel: Az egységes piac szociális dimenziója,⁵³ illetve Egységes piaci intézkedéscsomag – Tizenkét mozgatórugó.⁵⁴ A következőket kérte:

- A munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelv rendelkezéseinek egyértelműsítése és továbbfejlesztése;
- Hatékonyabb együttműködés a tagállamok hatóságai között;
- A megkülönböztetésmentesség elvének alkalmazása a munka- és bérezési feltételek tekintetében;
- Konzultáció a szociális partnerekkel;
- Megkülönböztetésmentesség a vállalkozások között a belső piacon.

TÉMÁBA VÁGÓ EGSZB-VÉLEMÉNYEK		
EGSZB-VÉLEMÉNYEK	HIVATKOZÁS	ELŐADÓ
A szolgáltatási irányelv	CESE 137/2005, HL C 221., 2005.9.8., 113. o.	A. METZLER E. EHNMARK
A szolgáltatások belső piaca – A munkaerőpiac és a fogyasztóvédelem követelményei	CESE 793/2007, HL C 175., 2007.7.27., 14. o.	K. ALLEWELDT
A belső piac szociális és környezeti dimenziója	CESE 36/2009, HL C 182., 2009.8.4., 1. o.	A. ADAMCZYK

⁵¹ CESE 36/2009, [HC C 182., 2009.8.4., 1. o.](#)

⁵² CESE 1387/2012, [HL C 351., 2012.11.15., 61. o.](#)

⁵³ CESE 970/2010, [HL C 44., 2011.2.11., 90. o.](#)

⁵⁴ CESE 1583/2011, [HL C 24., 2012.1.28., 99. o.](#)

Az egységes piac szociális dimenziója	CESE 970/2010, HL C 44., 2011.2.11., 90. o.	T. JANSON
A szolgáltatások egységes piaca	CESE 1161/2011, HL C 318., 2011.10.29., 109. o.	M. SIECKER
Szakmai képesítések	CESE 1046/2012, HL C 191., 2012.6.29., 103. o.	A. METZLER
Munkavállalók kiküldetése	CESE 1387/2012, HL C 351., 2012.11.15., 61. o.	T. JANSON
Európai szociális védjegy	CESE 1820/2012, HL C 76., 2013.3.14., 20. o.	A. RODERT
Az önfoglalkoztatói státusszal való visszaélés	CESE 2063/2012, HL C 161., 2013.6.6., 14. o.	M. SIECKER
Az önfoglalkoztatás keretében végzett munka új trendjei: a gazdaságilag kiszolgáltatott önfoglalkoztatás speciális esete	CESE 639/2010, HL C 18., 2011.1.19., 44. o.	J.M. ZUFIAUR NARVAIZA
Az építőipar fenntartható versenyképessége	CESE 2295/2012, HL C 198., 2013.7.10., 45. o.	L. PLOSCEANU

KAPCSOLÓDÓ EGSZB-VÉLEMÉNYEK

Egységes piaci intézkedéscsomag – a hiányzó intézkedések meghatározása	CESE 3154/2013, HL C 67., 2014.3.6., 53. o.	B. FEDERSPIEL, I. VOLEŠ & M. SIECKER
A második egységes piaci intézkedéscsomag – Együtt egy újfajta növekedésért	CESE 2039/2012, HL C 76., 2013.3.14., 24. o.	M. SIECKER, I. VOLEŠ & B. FEDERSPIEL
Egységes piaci intézkedéscsomag – Tizenkét mozgatórugó a növekedés serkentéséhez és a bizalom növeléséhez	CESE 1583/2011, HL C 24., 2012.1.28., 99. o.	I. VOLEŠ, B. FEDERSPIEL & M. SIECKER
A II. egységes piaci intézkedéscsomag felé – kulcsintézkedések	CESE 1575/2012, HL C 299., 2012.10.4., 165. o.	I. VOLEŠ, B. FEDERSPIEL & M. SIECKER
Az egységes piaci intézkedéscsomag felé – a magas szinten versenyképes szociális piacgazdaságért	CESE 525/2011, HL C 132., 2011.5.3., 47. o.	I. VOLEŠ, B. FEDERSPIEL & M. SIECKER
Kisvállalkozás, nagyvilág – új partnerség, amelynek segítségével a kis- és középvállalkozások megragadhatják a globális lehetőségeket	CESE 1293/2012, HL C 229., 2012.7.31., 49. o.	I. VOLEŠ
Egy polgárközpontúbb és emberközelibb belső piaci politika kialakítása	CESE 466/2012, HL C 143., 2012.5.22., 17. o.	J. PEGADO LIZ